



1. Referentie

Referentie	Seghers, J., Scheerder, J., Boen, F., Van Gils, J., Meire, J., Vanderstede, W., Servaas, W. (2008). Servaas, W., Torfs, L., Peeters, Y. (2008). <i>(Buiten)speelgedrag in Vlaanderen anno 2008. Onderzoek met betrekking tot de relatie tussen (on)beschikbaarheid van bespeelbare ruimte, de mate van buitenspelen en de gevolgen daarvan op de fysieke, sociale, psychische en emotionele ontwikkeling van de Vlaamse kinderen en jongeren..</i> Onuitgegeven onderzoeksrapport, K.U.Leuven, Faculteit Bewegings- en Revalidatiewetenschappen, Departement Humane Kinesiologie en Onderzoekscentrum Kind en Samenleving vzw (Meise).
Taal	Nederlands
ISBN - ISSN	
Publicatievorm	Onderzoeksrapport

2. Abstract

In 2008 voerden het Departement Humane Kinesiologie van de K.U.Leuven en het onderzoekscentrum Kind en Samenleving vzw in opdracht van de Vlaamse overheid een grootschalig onderzoek uit naar het (buiten)speelgedrag van Vlaamse kinderen/jongeren. Het uiteindelijke onderzoeksrapport bestaat uit vier delen. Het eerste rapport (door een onderzoeker van Onderzoekscentrum Kind en Samenleving) betreft een literatuuronderzoek waardoor het belang van buitenspelen voor kinderen onderstreept wordt. In rapport 2, ook opgesteld door de onderzoekers van onderzoekscentrum Kind en Samenleving, worden de resultaten van een observatieonderzoek weergegeven. Hiertoe werd het speelgedrag van kinderen in 7 verschillende wijken gedurende de paas- en zomervakantie in 2008 geobserveerd. Rapport 3 omvat de data van een kwantificerende bevraging bij Vlaamse 6- tot 14-jarigen, uitgevoerd door de onderzoekers van de K.U.Leuven. Zowel in rapport 2 als rapport 3 wordt een vergelijking gemaakt met vroegere data (respectievelijk uit 1983 en uit 1979 en 1989). Rapport 4, tenslotte, synthetiseert de voornaamste bevindingen uit de verschillende onderzoeken. Deel 7 van deze fiche presenteert een zeer beknopte samenvatting van de voornaamste bevindingen, gebaseerd op het syntheseverslag.

3. Trefwoorden

Thema('s)	Vrije tijd, Welzijn en gezondheid
Trefwoord(en)	Vrijtijdsbesteding, Ruimtegebruik, Beweging

4. Onderzoeker

Opdrachtgever	Vlaamse Overheid
Onderzoeker(s)	Jan Seghers Jeroen Scheerder Filip Boen Departement Humane Kinesiologie (Faculteit Bewegings- en Revalidatiewetenschappen) Tervuursevest 101 3001 Heverlee Tel.: 016/32 90 05 Fax.: 016/32 91 97 Email: Sonia.Teck@faber.kuleuven.be

	Jan Van Gils Wouter Servaas Johan Meire Wouter Vanderstede Onderzoekscentrum Kind en Samenleving vzw Nieuwelaan 63 1860 Meise Tel.: 02/272 07 53 Fax: 02/269 78 72 Email: info@k-s.be www.k-s.be
--	---

5. Onderzoeksvraag

Onderzoeksvraag	1. Welke <i>effecten</i> heeft buitenspelen, met name op de ontwikkeling en de gezondheid van kinderen? 2. Hoeveel wordt er gespeeld (door wie) en wordt er minder gespeeld dan vroeger? 3. Wat beïnvloedt het buitenspelen van kinderen?
Hypothesen	/

6. Methode

Onderzoeks-methode	Rapport 2: kwantificerend, observatieonderzoek Rapport 3: kwantificerend, surveyonderzoek
Onderzochte groep	Rapport 2: Het spelen van kinderen in 7 verschillende woonwijken werd geobserveerd tijdens de paas- en zomervakantie van 2008 Rapport 3: 2298 6- tot 14- jarigen uit 29 verschillende Vlaamse scholen vulden de vragenlijst in . Voor kinderen onder de 10 jaar werd de lijst door ouders ingevuld
Bereik	Vlaanderen

7. Resultaten

Karakteristieken van het buitenspelen	Buitenspelen in de eigen tuin is dubbel zo populair als spelen in het publieke domein. Na de tuin is de straat/woonbuurt/plein het meest geliefd. Het aantal buitenspelende kinderen in het publieke domein is echter gehalveerd tegenover vroeger. Het georganiseerd spel in publieke ruimten daarentegen is, terwijl het vroeger niet bestond, nu wel zichtbaar. Buitenspelen gebeurt aldus ook via jeugdbeweging en opvanginitiatieven. Voorts blijkt uit de vergelijkende analyses dat creatieve spelvormen sterk afgenomen zijn, ten voordele van regelspelen en sociale spelvormen.
Karakteristieken van de buitenspelers	De leeftijdsgroep die het vaakst buitenspelend wordt opgemerkt is de groep 6- tot 8-jarigen. Jongens zijn iets beter vertegenwoordigd in het buitenspelen dan meisjes, hoewel de verhouding tegenwoordig evenwichtiger is dan vroeger. Kinderen met overgewicht rapporteren minder vaak buiten te spelen. Voorts zijn de buitenspelers vaker lid van een jeugdvereniging, genieten ze meer autonomie om buiten te spelen en hebben ze zelf een sterkere voorkeur om buiten te spelen. Sociaal-culturele kenmerken, lidmaatschap van sportverenigingen, enz. spelen geen discriminatoire rol in het karakteriseren van buitenspelers
Specifieke thema's	De onderzoekers stellen ten slotte ook nog vast dat, hoewel veiligheid een 'hot topic' was m.b.t. buitenspelen in het post-Dutroux-tijdperk, deze hype anno 2008 gepasseerd is. Onveiligheid is geen thema waar de kinderen echt mee bezig zijn. Enkel voor de jongste

	kinderen (van wie de ouders de vragenlijst invulden) blijkt het soms een reden te zijn om niet buiten te spelen. Voor het overige hebben de jongeren een vrij realistisch beeld van bedreigingen, nl. auto's en bepaalde personen/bepaalde (donkere) plaatsen.
--	--

8. Publicaties op basis van hetzelfde onderzoek

Van Gils, J., Servaas, W., Vaningelgem, F., Vanderstede, W. (2008). *Onderzoek met betrekking tot de relatie tussen (on)beschikbaarheid van bespeelbare ruimte, de mate van buitenspelen en de gevolgen daarvan op de fysieke, sociale, psychische en emotionele ontwikkeling van de Vlaamse kinderen en jongeren. Onderdeel: observatieonderzoek.* Onuitgegeven onderzoeksrapport, Onderzoekscentrum Kind en Samenleving vzw (Meise).

Seghers, J., Scheerder, J., Boen, F., Servaas, W., Torfs, L., Peeters, Y. (2008). *Onderzoek met betrekking tot de relatie tussen (on)beschikbaarheid van bespeelbare ruimte, de mate van buitenspelen en de gevolgen daarvan op de fysieke, sociale, psychische en emotionele ontwikkeling van de Vlaamse kinderen en jongeren. (Buiten)spiegelgedrag in Vlaanderen anno 2008. Survey-onderzoek bij 6- tot en met 14- jarigen* Onuitgegeven onderzoeksrapport, K.U.Leuven, Faculteit Bewegings- en Revalidatiewetenschappen, Departement Humane Kinesiologie.

Meire, J. (2008). *Onderzoek met betrekking tot de relatie tussen (on)beschikbaarheid van bespeelbare ruimte, de mate van buitenspelen en de gevolgen daarvan op de fysieke, sociale, psychische en emotionele ontwikkeling van de Vlaamse kinderen en jongeren. Literatuuronderzoek.* Onuitgegeven onderzoeksrapport, Onderzoekscentrum Kind en Samenleving vzw (Meise).

Seghers, J., Scheerder, J., Boen, F., Van Gils, J., Meire, J., Vanderstede, W., Servaas, W. (2008). *Onderzoek met betrekking tot de relatie tussen (on)beschikbaarheid van bespeelbare ruimte, de mate van buitenspelen en de gevolgen daarvan op de fysieke, sociale, psychische en emotionele ontwikkeling van de Vlaamse kinderen en jongeren. Syntheseverslag en beleidsaanbevelingen.* Onuitgegeven onderzoeksrapport, K.U.Leuven, Faculteit Bewegings- en Revalidatiewetenschappen, Departement Humane Kinesiologie en Onderzoekscentrum Kind en Samenleving vzw (Meise).